

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

תוכן עניינים

- א. בעבודה זרה דברים שבית דין של ישראל ממיטין עליהן בן נח מוזהר עליהן ... אוהרה
שלהן זו היא מיתתן..... 2.....
- ב. על שבע מצות בן נח נהרג גלי רחמנא בחדא והוא הדין לכולהו
2.....
- ג. על הגזל גנב וגזל וכן יפת תואר וכן כיוצא בהן נכרי בנכרי ונכרי בישראל אסור
וישראל בנכרי מותר..... 3.....
- ד. על שפיכות דמים נכרי בנכרי ונכרי בישראל חייב
3.....
- ה. ישראל בנכרי פטור
3.....
- ו. נכרי ורועי בהמה דקה לא מעלין ולא מורדין
3.....
- ז. לפחות משוה פרומה ... לכובש שכר שכיר נכרי בנכרי ונכרי בישראל אסור ישראל בנכרי
מותר..... 5.....
- ח. בן נח שייחד שפחה לעבדו ובא עליה נהרג עליה
6.....
- ט. רודף אחר חבריו להורגו ויכול להצילו באחד מאבריו ולא הציל נהרג עליו
6.....
- י. בן נח נהרג בדיין אחד ובעד אחד שלא בהתראה מפי איש ולא מפי אשה ואפילו קרוב ...
אף על העוברין..... 7.....
- יא. איש איש לרבות את הכותים שמוזהרין על העריות בישראל
7.....
- יב. לנערה המאורסה דלדידהו לית להו ... בא על נערה המאורסה נידון בסקילה על אשת
איש נידון בחנק ... שנכנסה לחופה ולא נבעלה ... דיינינן להו בדינא דידן ... בא על עריות
ישראל נידון בדיני ישראל בא על עריות בן נח נידון בדיני בן נח..... 8.....

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

דף נז.

א. בעבודה זרה דברים שבית דין של ישראל ממיתין עליהן בן נח מוזהר עליהן ... אזהרה שלהן זו היא מיתתן

כבר התבאר לעיל דף נז: שבן נח שעבר¹ ע"ז הרי זה חייב, והוא שיעבוד כדרכה, וכל ע"ז שבית דין של ישראל ממיתין עליה בן נח נהרג עליה, וכל שאין בית דין של ישראל ממיתין עליה אין בן נח נהרג עליה, ואף על פי שאינו נהרג אסור בכל, ואין מניחין אותו להקים מצבה², ולא ליטע אשרה, ולא לעשות צורות וכיוצא בהן לנוי.

ב. על שבע מצות בן נח נהרג גלי רחמנא בחדא והוא הדין לכולהו

עוד התבאר שם שבן נח שעבר³ על אחת משבע מצות בני נח יהרג⁴ בסייף⁵.

¹ רמב"ם הלכות מלכים פרק ט הלכה ב

² בגמ' (סנהדרין נ"ז ע"ב) פליגי רב חסדא ור' יצחק בר אבדימי אם בן נח חייב על עשיית פסל, ועו"ש, לכן פסק דאינו נהרג, רק אסור, אבל הכל בעושה פסל לעבדו פליגי אם חייב משעת עשייה, וע"ז איכא בישראל תרי לאוי, לא תעשה לך פסל, ואלהי מסכה לא תעשו לכם, יעוין פ"ג מהלכות ע"ג הלכה ט', אבל צורות לנוי צ"ע, דזה לאו דלא תעשון אתי (ר"ה כ"ד ע"א), דלישראל נאמר ולא לב"נ, ומנא ליה לרבינו שהן אסורים לעשות צורות לנוי, וצ"ע. או"ש שם

³ רמב"ם הלכות מלכים פרק ט הלכה יד, מלבד אם בעל אשת ישראל או נערה מאורסה יסקל, ואם בעלה אחר שנכנסה לחופה קודם שתבעל יחנק. שם פרק י הלכה ה

⁴ פלוגתא דתנאי שבריייתא אחת אומרת בסייף ובריייתא אחרת אומרת בחנק ופסק רבינו כמ"ד בסייף משום דסוגיין דגמרא כוותיה ריהטא דכי שקלינן וטרינן אבן נח שבא על עריות ישראל אמרינן אבל א"א בדינא דידהו דיינינן להו והתניא בא על א"א נדון בחנק ואי בדינא דידהו סייף הוא אמר רב נחמן בר יצחק מאי א"א דקתני כגון שנכנסה לחופה ולא נבעלה אלמא דבין סתם גמרא בין רב נחמן בר יצחק סבירא ליה כמ"ד בסייף ופרק ארבע מיתות בדוכתי אחריני ובפרק בן סורר נמי אוקימנא לרבי שמעון כמ"ד בחנק ולרבנן כמ"ד בסייף והא ודאי כדרבנן נקטינן. כס"מ שם

⁵ ומפני זה נתחייבו כל בעלי שכם הריגה, שהרי שכם גזל והם ראו וידעו ולא דנוהו, ובן נח נהרג בעד אחד ובדיין אחד בלא התראה ועל פי קרובין אבל לא בעדות אשה ולא תדון אשה להם. שם פרק ט הלכה יד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

ג. על הגזל גנב וגזל וכן יפת תואר וכן כיוצא בהן נכרי בנכרי ונכרי בישראל אסור וישראל בנכרי מותר

בן נח חייב מיתה על הגזל⁶, בין שגזל עכו"ם בין שגזל ישראל, מה שאין כן בישראל⁷.

ד. על שפיכות דמים נכרי בנכרי ונכרי בישראל חייב

בן נח שהרג נפש⁸ נהרג עליו, וכן אם הרג טריפה או שכפתו ונתנו לפני הארי או שהניחו ברעב עד שמת, הואיל והמית מכל מקום נהרג.

ה. ישראל בנכרי פטור

ישראל שהרג⁹ גר תושב אינו נהרג עליו בבית דין שני (שמות כא פסוק יד) וכי יזד איש על רעהו¹⁰, ודינו מסור לשמים¹¹, ואין צריך לומר שאינו נהרג על הגוי¹².

ו. נכרי ורועי בהמה דקה לא מעלין ולא מורדין

⁶ רמב"ם שם פרק ט הלכה ט

⁷ צ"ל שכונתו שאינו חייב מיתה אלא הרי הוא באיסור גזל שהרי דעת רבינו שגזל הגוי וגניבתו אסורים ועיין לקומי הלכות דף כה: בעין משפט ע.

⁸ שם הלכה ד

⁹ רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש פרק ב הלכה יא

¹⁰ מכילתא וכי יזיד איש על רעהו רעהו להוציא את אחרים ומשמע לרבינו דגר תושב בכלל אחרים כמו שהוא לענין גלות. איסי בן עקיבא אומר קודם מתן תורה היינו מוזהרים על שפיכות דמים לאחר מתן תורה שהחמרו הוקלו באמת אמרו פטור מדיני ב"ו ודינם מסור לשמים. וזה שכתב רבינו אינו נהרג עליו ככ"ד כל הכסף משנה ז"ל דקדק, דבבית דין אינו נהרג אבל בדיני שמים חייב ע"כ, והכי מסתברא שהרי מחסידי אומות הוא כמו שכתב רבינו פרק י"ד דאיסורי ביאה דין ז'. ומר אבל בדיני שמים חייב ומ"ש ואחד ההורג את עבד אחרים או ההורג את עבדו וכו'. בסיפרי פרשת מסעי על פסוק אם בשנאה יהדפנו משמע דמכה עבד אחרים דינו שוה למכה ישראל. כס"מ שם

¹¹ עיין מעשה רקח דמשמע שזה רק בגר תושב וז"ל הכסף משנה ז"ל דקדק, דבבית דין אינו נהרג אבל בדיני שמים חייב ע"כ, והכי מסתברא שהרי מחסידי אומות הוא כמו שכתב רבינו פרק י"ד דאיסורי ביאה דין ז'.

¹² ואחד ההורג את עבד אחרים או ההורג עבדו הרי זה נהרג עליו, שהעבד כבר קבל עליו מצות ונוסף על נחלת ה'. שם ברמב"ם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

הגוים עובדי ע"ז¹³ שאין בינינו וביניהם מלחמה, אין מסבבין להם המיתה, שהרי התורה אמרה בהם (דברים כ פסוק יא) יהיו לך למס ועבדוך ולא צותה להמיתם, אבל אם נטו למות כגון שרואין אחד מהם שנפל לים אינו מעלהו, שהרי אמרה תורה (ויקרא יט פסוק טז) לא תעמוד על דם רעך, אבל על דם גוי מותר לעמוד שלא להצילו, ואסרו חכמים אפילו בשכר.

לפיכך אסור לרפאותן אפילו בשכר, אם לא היכא דאיכא משום איבה שאינו יכול להישמט ממנו שאז אפילו בהנם מותר משום איבה. ומותר לנסות רפואה בגוי אם תועיל, כדי להתחכם ברפואות.

וכן הדין בישראלים הרועים בהמה דקה שלהן בארץ ישראל בזמן שהיו רוב שדות של ישראל, דסתמן רשעים היו שרועין הבהמות בשדות אחרות וגוזלין אותן וכן כל כיוצא בהן. במה דברים אמורים בישראל בעל עבירות והעומד ברשעו תמיד ושונה בה, כגון ברועי בהמה דקה שאמרנו שפקרו בגזל והולכים תמיד באולתם, החמירו עליהם חכמים ז"ל כדי שיתנו לב לשוב.

במה דברים אמורים¹⁴, בישראל בעל עבירות והוא עומד ברשעו ושונה בו תמיד, כגון רועה בהמה דקה שפקרו בגזל והם הולכים באולתם אבל ישראל בעל עבירות שאינו עומד ברשעו תמיד, אלא עושה עבירות להנאת עצמו, כגון אוכל נבילות לתיאבון¹⁵ י"א שמצוה להצילו ואסור לעמוד על דמו ככל אדם כשר בישראל כיון שנקרא רעך, וי"א שאע"ג שחייב להצילו היינו דווקא בטירחא בגופו¹⁶ אבל אין חייב להוציא מממונו בהצלתו שכיון שהוא מומר לדבר אחד מן התורה אינו בכלל דם רעך. ועל העבירה שהוא מוחזק בה שעושה להנאתו בעל הגמול השלם ישלם לו גמולו ועונשו בבא עת¹⁷.

¹³ שו"ע ונו"כ יו"ד קנח א

¹⁴ שו"ע הרב חו"מ תכה סעי' ח

¹⁵ דהיינו כשאין לו בשר כשר שעושה עבירה מחמת שיצרו תוקפו אבל אינו נוהג באיסור תמיד

¹⁶ דזה ילפינן מוהשבותו לו ובאידה דרשינן שאף מומר לתיאבון חייבים להחזיר לו וא"כ ה"ה באבירת גופו אבל הוצאת ממון ילפינן מלא תעמוד וזה שייך דוקא ברעך ומומר לתיאבון אל חשיב רעך (שם) אמנם לפמ"ש"כ במנ"ח מצוה רלו אות א דמאחר דילפינן מלא תעמוד דמחייב לשכור א"כ חייב בזה גם משום העשה וא"כ אם משום העשה חייב לטרוח באדם זה א"כ חייב אף בממונו

¹⁷ לשון הלבוש יו"ד שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

אולם ישראל¹⁸ שהמיר לעבודה זרה ואפילו לתיאבון¹⁹ או העושה עבירות להכעיס, אפילו אבל נבילה או לבש שעטנז להכעיס, ואפילו פעם אחת וכגון שהי לפניו איסור והיתר שוין בטעמן והניח ההיתר ואכל האיסור להכעיס ואפיקורס מישראל והם הכופרים בתורה ובנבואה, מישראל, מצוה להרגן אם יש בידו כח להרגן בפרהסיא, הורג; ואם לאו, יבא עליהם בעלילות עד שיסבב הריגתן.

כיצד, ראה אחד מהם שנפל לבאר, והסולם בבאר, קודם ומסלקו ואומר: הריני טרוד להוריד בני מהגג ואחזירנו לך, וכיוצא בדברים אלוולא בטלו דיני נפשות בזמן הזה אלא בבי"ד אבל אלו מיתתם בכל אדם וכל הקודם זוכה.

וכן המוסר²⁰ אפילו ממון קל של ישראל ביד נכרים שלא כדין אם הוחזק בזה ג' פעמים דינו כמומר הנ"ל.

ובזמן הזה²¹ שרבו הפוקרים בדת ובעוונותינו הרבים ירדנו פלאים ורוב המכונים ישראל אינם שומרי תורה ומצוות רח"ל, רובם נידחים מרוח היהדות מילדותם ואפילו באותם שגדלו ברוח היהדות מ"מ כמעט שאין שייך בזמנה"ז מצות תוכחה כדין, שכמעט כולם נדחו ע"י הרחוב הקלוקל ולא הוכיחום בדרך המתקבל דהיינו לדבר בלשון רכה ולהבין עומק צרת נפשם, ולכן אין דין רשע ומומר לקולא ואין לשנאתם כלל אלא רק לשנוא מעשיהם ולהרחיק אנשים כדי לא ילמדו ממעשיהם, ואותם עצמם אדרבא צריך לאוהבם אהבה גמורה לקרבם ככל האפשר בדרכי נעם וחסד לדת האמת ולעבודת הבורא יתברך. וממילא מחויבים אנו להצילם ככל אחד כשר מישראל.

ז. לפחות משוה פרוטה ... לכובש שכר שכיר נכרי בנכרי

ונכרי בישראל אסור ישראל בנכרי מותר

מה שהתבאר שבן נח חייב מיתה על הגזל²², בין שגזל עכו"ם בין שגזל ישראל, חייב בין אם גזל או הגונב ממון ובין אם גונב נפש, או הכובש שכר

¹⁸ שו"ע ונו"כ הו"מ תכה סעי' ה' ושו"ע הרב שם סעי' י

¹⁹ אמנם אם היה אנוס ולא יכל לברוח אין לו דין זה (שו"ע הרב שם)

²⁰ שו"ע הרב שם סעי' יא

²¹ חזו"א יו"ד סוף סי' ב

²² רמב"ם שם פרק ט הלכה ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

שכיר וכיוצא בו, אפילו פועל שאכל שלא בשעת מלאכה, על הכל הוא חייב, והרי הוא בכלל גזלן, מה שאין כן בישראל²³.

וכן חייב על פחות משה פרוטה, ובן נח שגזל פחות משה פרוטה ובא אחר וגזלה ממנו²⁴, שניהן נהרגין עליה.

ח. בן נח שייחד שפחה לעבדו ובא עליה נהרג עליה

בן נח²⁵ שייחד שפחה לעבדו ובא עליה הרי זה נהרג עליה משום אשת חברו, ולהלן דף נח: יבואר בעזה"ת שאינו חייב עליה עד שיפשט הדבר ואמרו לה העם זו דבית עבד פלוני.

ט. רודף אחר חברו להורגו ויכול להצילו באחד מאבריו ולא

הציל נהרג עליו

בן נח אם²⁶ הרג רודף שיכול להצילו באחד מאבריו נהרג עליו, מה שאין כן בישראל²⁷. וי"א²⁸ שבישראל חייב מיתה לשמים באופן זה.

²³ נ"ל דהיינו שאין חיובם משום גזלן אלא כובש שכר שכיר איכא ביה לאו דלא תעשוק שכר וגו' ופועל שלא בשעת מלאכה מוחרמש לא תניף נפקא וכמבואר בדברי רבינו פרק י"ב מהלכות שכירות. כס"מ שם.

²⁴ לא ידענא מאי קמ"ל כיון שהנכרי הראשון קנה אותה שהרי נהרג עליה פשיטא דשני נהרג שהרי גזל. וי"ל דאע"ג דאיתא בעיניה דמחייב לאהדורה מיהייבי תרווייהו ועדיין צ"ע. רדב"ז שם. ועיין או"ש שם

²⁵ רמב"ם הלכות מלכים פרק ט הלכה ח

²⁶ רמב"ם שם הלכה ד

²⁷ לשון רבינו בהלכות רוצח ושמירת הנפש פרק א הלכה יג כל היכול להציל באבר מאבריו ולא טרח בכך אלא הציל בנפשו של רודף והרגו הרי זה שופך דמים וחייב מיתה אבל אין בית דין ממיתין אותו..

²⁸ השנות הראב"ד שם וז"ל קשיא ליה אבנר עכ"ל. כוונתו לומר שאף בישראל הדין כך כדאשכחן בעובדא דאבנר דא"ל שלמה ליואב מ"ט קטלתיה לאבנר וכו' א"ל היה לך להצילו באחד מאבריו א"ל לא יכילנא א"ל בדופן המישית כיון ליה וכו' באחד מאבריו לא יכיל ליה. ומכאן למד הראב"ד ז"ל שכן הדין בישראל וקשיא לי עליה דא"כ אמאי קאמר ליה שלמה זיל אבנר דמשמע דלא נתחייב יואב בשביל אבנר וכ"כ רש"י ז"ל א"ל נזייל אבנר דינו של אבנר פטור אתה עליו ע"כ. ולא נהרג יואב אלא מפני שמרד במלכות והכי משמע דא"ל שלמה אלא ההוא גברא מורד במלכות הוא. ותו דאין אחד מישראל נהרג אלא בעדים והתראה. ותמהתי על הראב"ד אם זה דעתו למה לא השיג עליו פ"ק דרוצח ושמירת נפש שכתב וז"ל כל היכול להציל באחד מאבריו ולא טרח בכך אלא הציל בנפשו של רודף והרגו ה"ז שופך דמים וחייב מיתה אבל אין ב"ד ממיתין אותו. ונ"ל שהראב"ד ז"ל אין ולא ורפיא בידיה וזהו שכתב קשיא ליה אבנר, משמע שאינו חולק בדין אלא דקשיא ליה אבנר. והטור כתב וז"ל ואיני יודע כיון שחייב מיתה למה אין ב"ד ממיתין אותו. וזו אינה קושיא כלל דכיון שהוא רודף הפקיר עצמו למיתה שהרי יודע הוא שהנרדף יעמוד על נפשו ומ"מ כיון שהיה יכול להצילו באחד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

דף נז:

י. בן נח נהרג בדיין אחד ובעד אחד שלא בהתראה מפי איש ולא מפי אשה ואפילו קרוב ... אף על העוברין

בן נח נהרג²⁹ בעד אחד ובדיין אחד, בלא התראה ועל פי קרובין³⁰, אבל לא בעדות אשה ולא תדון אשה להם.

ובן נח שהרג נפש³¹ אפילו עובר במעי אמו נהרג עליו.

יא. איש איש לרבות את הכותים שמוזהרין על העריות

בישראל

שש עריות³² אסורות על בני נח³³: האם, ואשת האב, ואשת איש, ואחותו מאמו, וזכור, ובהמה, שנאמר (בראשית ב פסוק כד) על פן יעזב איש את

מאיבריו של רודף ולא עשה כן חייב הוא לשמים כאילו הורג את הנפש. רדב"ז שם. ועיין מל"מ שם ונראה דאין צורך לכל הדוחקים שכתב המריק"א ומסוגיא זו אין סתירה לדברי רבינו ז"ל דשאני אבנר שהיה גואל הדם דעשאל וגבי גואל הדם כי היכי דרשאי להרוג למי שהרג בשוגג ה"נ אם הרג למי שיכול להציל באחד מאיבריו רשאי אבל אין ב"ד הורגין למי שיכול להציל באחד מאיבריו ולא הציל ובדין סנהדרין דקאמרי בגמרא היינו שלא בא יואב על אבנר באלמות ודרך רוצח בעלמא אלא שכלכל דבריו במשפט וזה כפתור ופרח בפירוש הגמרא ודוק ולא יהא גרוע מהורג בעדות מיוחדת שכתב רבינו בפ"א מהל' רוצח שאם הרגו גואל הדם אין לו דמים דוק ותמצא כיוצא בזה.

²⁹ שם הלכה יד

³⁰ יש להסתפק אי בן נח נענש בב"ד של מטה כמו בישראל שבין י"ג הוא בר עונשים או פחות או יותר, ועיין להרא"ם בסדר חיי שרה ד"ה בת מאה כבת עשרים להטא ודוק. חיים ומלך שם

³¹ שם הלכה ד

³² רמב"ם שם הלכה ה

³³ הקשה הרב כ"מ דאמאי לא פסק רבינו כר"מ אליבא דר' עקיבא דכל ערוה שב"ד ישראל ממייתין עליה בן נח מוזהר עליה. ולי לא קשה כלל דמעמו של רבינו משום דאמרו שם פי' ארבע מיתות (דף נ"ח ב) אמר רב הונא עכו"ם מותר בבתו ופירש"י ז"ל בין לר' אליעזר בין לר' עקיבא דקסבר רב הונא לא ילפינן שאר עריות מהנך דכתיב בהאי קרא מדפרט כל הני ש"מ דוקא כתבינהו ע"כ. וכיון דרב הונא אית ליה דר"ע אית ליה דהני דוקא נקמינן כוותיה דמשמע ליה לרב הונא דר"מ אית ליה הכי דסבר כר"ע אבל ר"ע לית ליה כר"מ דמדפרט הני משמע הני דוקא ואולי בקבלה אית ליה הכי ואפילו ללישנא בתרא דאמר ואיכא דאמרי עכו"ם אסור בבתו לא אמר אלא בבתו דוקא משום דלא נשא אדם את בתו ואפי' בהא אמרו בגמרא דלא היא אלא כלישנא קמא דרב הונא נקמינן והוא טעמו של רבינו וכדכתיבנא. לח"מ שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת סנהדרין

אָביו זו אשת אביו, וְאֵת אָמוֹ כַּמְשֻׁמְעָה, וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְלֹא בְּאִשְׁתּוֹ חִבְרוֹ, בְּאִשְׁתּוֹ וְלֹא בְּזִכְרוֹ, וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד לְהוֹצִיא בְּהִמָּה חֵיהָ וְעוֹף שָׁאִין הוּא וְהֵם בָּשָׂר אֶחָד, וְנֹאמַר (שם כ פסוק יב) אֶחָתִי בֵּת אָבִי הוּא אֵךְ לֹא בֵּת אָמִי וְתַתִּי לִי לְאִשָּׁה. מְכַלֵּל דְּבַת הָאִם אִסוּרָה.

**יב. לנערה המאורסה דלדידהו לית להו ... בא על נערה
המאורסה נידון בסקילה על אשת איש נידון בחנק ...
שנכנסה לחופה ולא נבעלה ... דיינינן להו בדינא דידן ...
בא על עריות ישראל נידון כדיני ישראל בא על עריות בן
נח נידון כדיני בן נח**

אין בן נח חייב³⁴ על אשת חבירו עד שיבא עליה כדרכה אחר שנבעלה לבעלה, אבל מאורסה או שנכנסה לחופה ולא נבעלה אין חייבין עליה, שנאמר (שם כ פסוק ג) הוא בעלת בעל.

במה דברים אמורים בבן נח שבא על בת נח, אבל עכו"ם הבא על הישראלית בין כדרכה בין שלא כדרכה³⁵ חייב, ואם היתה נערה מאורסה נסקל עליה כדיני ישראל.

בא עליה אחר שנכנסה לחופה ולא נבעלה הרי זה בחנק כדיני ישראל, אבל אם בא על אשת ישראל אחר שנבעלה הרי זה כמי שבא על אשת עכו"ם חבירו, ויהרג בסייף³⁶.

³⁴ רמב"ם שם הלכה ז

³⁵ כך הוא הנוסחא האמיתית בדברי רבינו, וננוסחת כסף משנה אין כתוב דין כדרכה אבל מתבאר מדברי הרב כ"מ דהנוסחא היא כדכתיבנא ועל זה הביא ראייה מדברי פרק ארבע מיתות שאמרו שם עכו"ם שהערה באשת חבירו פטור וצ"ל עכו"ם שבא על אשת חבירו שלא כדרכה פטור דכן אמרו בגמרא פרק ארבע מיתות ולא הזכירו שם הערצה כלל אבל הרב כ"מ הזכיר בכל לשון זה הערצה ואולי היה לו בנוסחת רבינו בן אבל בדפוס ויניציאה כתוב הנוסחא כמו שכתבתי ראשונה. לח"מ שם.

³⁶ לפי ההבנה הפשוטה דכיון דנידון כדיני ישראל חייב על שלא כדרכה ג"כ, כמו ישראל שבעל אשת איש שלא כדרכה דחייב, א"כ היה צ"ל הדין, דאם עו"ג בעל אשת ישראל שלא כדרכה דיהא בחנק (בזמן הבית) דהא בעריות דידהו ליכא שלא כדרכה, דהא פטור עליהן, רק משום דאיתרבי מקרא דגבי עריות דישאל א"כ הוי דינו כמו ישראל, שהוא בחנק, ולמה כתב רבינו דעל אשת ישראל אחר שנבעלה יהרג בסייף, ויש

תרומות והנצחות | בנק הדואר | ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

לומר דשאני ארוסה ונכנסה לחופה ולא נבעלה דבעו"ג אינן מוזהרין כלל, דלאו בני קדושין וחופה הוי, אבל שלא כדרכה, דבאשת אביו חייב בן נח, לכן לא נדון גם בישראלית בתנא, רק כבעריות דידהו דדינו בסייף. אמנם לדעתו יתכן בסברת רבינו כך, דפסק בהל' איסורי ביאה (פי"ב ה"י) דישראל שבא על הנכרית תיהרג (בזמן הבית) מפני שבא לישראל תקלה על ידה, יעו"ש היטב, א"כ בעו"ג שבא על ישראלית מפני מה אין הורגין אותו (בזמן הבית) וצ"ל דשאני ישראל שבא על הכותית, דהוי אביזרייהו דערייות, מפני שאם בא בפרהסיא קנאים פוגעין בו (סנהדרין פ"א ע"ב), והוי תקלה רבתי שנכשל על ידה, אבל עו"ג הבא על הישראלית אין זה אביזרייהו דערייות, דלא אשכחן מיתה על זה, ומשום הכי לא פריך בסוף פ' בן סו"מ (שם ע"ד ע"ב) רק והא אסתר פרהסיא הוי, ולא משום ג"ע, וכמו שהאריך הרמב"ן בספר המלחמות שם (י"ז ע"ב בדפי הרי"ף) בדבריו הנעימים, וזה רק בפנויה, אבל עו"ג שבא על ישראלית אשת איש תו בא תקלה על ידו לבת ישראל, א"כ היה נהרג (בזמן הבית) בין כדרכה בין שלא כדרכה, מטעם שבא תקלה על ידו לישראלית, וכמו הנרבעת לבהמה שהורגין את הבהמה, וכיון דמשום תקלה הוי לא שני בין כדרכה לשלא כדרכה, דלנבי הישראלית אין נפ"מ, ובאה לה תקלה ע"י העו"ג, והורגין גם אותו (בזמן הבית). ולפ"ז יתכן דוקא אם הישראלית בזדון, דאז בת חיוב מיתה הוי, והוי תקלה, וכמו שפסק דישראל שבא על העו"ג דוקא בזדון, יעו"ש, כמו שפסק גבי בהמה בפרק א' הלכה י"ח, ודוק. ואם גירסא שלפנינו עתיקה מכוונת מאוד, שהא דכתב רבינו דנהרג בבא על ישראלית הוי דוקא בעו"ג שלא קיבל שבע מצות, אבל גר תושב אינו נהרג וישם פשוט דבת גר תושב אין קנאין פוגעין בו, ולא הוי תקלה לכן בכל הלכה זו כתב בן נח, שהוא אפילו גר תושב, ובוה כתב עו"ג הבא על ישראלית, היינו שאינו גר תושב, נהרג בשלא כדרכה משום תקלה הבא על ידו לישראלית, אבל גר תושב דמצוה להחיותו אינו נידון כבהמה, ואינו נהרג משום תקלה דישראלית, ודוק היטב בזה. או"ש שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

